UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Legitima agnatorum tutela.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

volnit dicere Rogleri⁹ quod idiota appellat oẽs filios ſuos nõ adhibita diſtinctione nepotum ad filios: ſed peritus cũ diſtinguit inter nepotes ⁊ filios. Unde cum dr̃ hic qd̃ filiorũ appellatione nepotes nõ cõtinentur. verum eſt quod filij appellãtur a peritis. Et quod dr̃ in l. contraria, q̃ appellatione filiorũ nepotes intelligãtur. põt eſſe. verũ ſi appellantur filij ab idiota. q̃ ei nõ imputatur ſi ſignificatu verborũ proprie vtatur. vt. ff. de ven. inſpi. l. edictũ. dñs me⁹ recitabat hic q̃ audiuerat a quodã dño ſuo quod ita ſoluebat, qd̃ ſi habeat nepotes ⁊ filios, tũc nomine filiorũ nõ intelliguntur nepotes: q̃ ſinguli ſuam proprietatẽ requirunt. ſ. qb⁹ mo. tu. inſtr. §. alio. Alij dicũt q̃ eſt gñale q̃ appellatione filiorũ nepotes continent̃. fallit i caſu pp̃ patrẽ ⁊ durã ſeparationẽ. ff. d fun. inſtru. ⁊ inſtrumẽto le. l. queſitũ. §. laniſicus.

ADDITIO.

1 Nomine filij. Adde quod nomine filiorũ venit nepos, q̃ñ teſtator nepotem tractabat vt filium ſecundũ Bar. in l. alimenta. ff. de ali. ⁊ ciba. leg. Et qui nepotes nõ cõtineãtur nomine filiorũ, vide per eundem in l. ſed ⁊ milites. ff. de excu. tut. Item nũquid filiorũ appellatione in teſtamentis veniant ipſi nepotes, ⁊ qd̃ ſi filius ⁊ nepos ex filio premortuo extiterint, ⁊ qd̃ ſi mortis teſtõris tpe cõcepti nõ erant, nũquid cõprehendi habeant: vide p̃ Alexandrũ in cõſi. xxvi. incip. Videretur, i tertio vo. p̃ totũ. ſ. De materia vide do. Iaſonem i l. que delegato. ff. de leg. primo ⁊ in l. filiusfami. §. diui. in ij. lect. ff. eod.

De legitima agnatorum tutela. Rub.

1 Agnati qui dicantur.
2 Mater non eſt agnata filio.

Quibus autem. Sunt autẽ agnati. ⁊c. † Ibi dr̃ q̃ agnati ſunt illi qui per virilis ſexus cognatione ſunt cõiũcti. Sed opponit̃, frater alias pater tu⁹ hʒ fratrẽ vterinũ, iſte frater nec tibi nec pr̃i tuo erit agnat⁹. vt. C. de legi. hẽ. l. vlt. §. ſʒ nec. ⁊ tamen eſt tibi cognat⁹ ⁊ fratri tuo p̃ virilẽ ſexũ p̃ patrẽ, ſed ñ filij duorũ fratrũ qui duo fratres ſunt ſibi coniuncti p̃ patrẽ ʒ cõmunẽʒ ſunt agnati, ſed filij duorum fratrũ vterinorũ nõ ſunt inuicẽ agnati ſed cognati: ⁊ ideo ſi aliquo reſpectu ſit femina tãtum in medio agnationis cognatio, ⁊ ideo ad hoc qd̃ ſit agnatio, opʒ
2 quod cũ reſpectu ſit virilis ſexus. † Uñ dico qd̃ mater tua nõ eſt tibi agnata q̃ per ſeipſam tibi adiungit̃. j. ad Tertu. circa pn.
1 Agnatio eſt nomen iuris ciuilis.
Agnati habent a iure ciuili quandam prerogatiuã vt preferant̃ cognatis ⁊ quibus.
Maſculi ⁊ femine equaliter admittuntur in ſucceſſione.
Maſculos ⁊ mulieres quãtũ ad ſucceſſionis qui impares iudicat, accuſator nature eſt.
3 Cognationis ius eſt inductũ quadam ratione naturali.
4 Multa impediũt incipienda q̃ nõ impediunt iam cõſummata.
5 Curatores legitimos habere due p̃ſone tãtum inueniuntur, ſcʒ prodigus ⁊ furioſus.

1 Ulterius. † Sed agnationis quidem ius ⁊c. Ibi dr̃ quod agnatio, eſt nomẽ iuris, ⁊ dic nomẽ iuris ciuilis. naʒ ante ius ciuile cũ oẽs eſſent cognati, ius ciuile attẽdẽs maiorẽ dignitatẽ in maſculis, quã in feminis, eis dedit quandam prerogatiuam vt preferrẽtur cognatis in hr̃ditatib⁹ ⁊ tutelis: ⁊ ſic quodammodo hec agnatio fuit inuẽta ꝯ naturalẽ
2 rationẽ. nam dicit. l. quod † qui mulieres ⁊ maſculos quantũ ad ſucceſſionẽ impares iudicat, accuſator nature eſt C. d lib. pte. l. maximũ vitiũ. ⁊ iõ cũ ſit aduetitiũ nomẽ d iure ciuili, nõ eſt mirũ
3 ſi p̃ius illud amittat: † ſʒ ius cognationis eſt iductũ quadã rõne naturali. naʒ parit̃ ⁊ agnati ⁊ cognati iure illo vocabant̃: q̃ oẽs cognati vocabant̃, ⁊ p̃ hoc cũ ſit ius naturale nõ tollit̃ ita cito p̃ ciuilẽ rõnẽ. Sed ꝯ naturã cognati habent ſucceſſionẽ: ⁊ ois ſucceſſio eſt d iure ciuili p̃ legem illã ſcʒ obuenire: ergo male dr̃ cognationẽ nõ eſſe de iure ciuili. Dicendũ q̃ ⁊ ſi cognati habeant ſucceſſionẽ de iure ciuili, nõ p̃ tanto dr̃ cognatio eſſe iuris ciuilis: q̃ ius ciuile nõ tantam prerogatiuã dat cognatis: quãtam dat agnatis: ſicut dicitur in penis verſari: non quia verſetur in penis ſʒ p̃rogatio dicitur i penis nõ vſurarij, q̃ i eis nõ tm̃ iure verſetur ſicut in ſtipulationibus. ff. d penis. ſi vnus. §. part⁹. Dicas ergo quod illud quod habent agnati de iure ciuili ſcʒ prerogatiua ſua eſt ꝯ naturalem rationem, ſed cognati habẽt p̃ ius ciuile ſeq̃tur naturalem equitatẽ. Sed in fin. huius. §. dicit gl. qd̃ tutele deferende tolluntur per minimam capitis diminutionẽ ſed delate nõ tollunt̃, argu. C. de teſta. iubemus. Itẽ dicit gl. in here. idẽ tʒ Io. Fabr. ⁊ lati⁹ vt p̃ eũ hic: q̃ hr̃ditates relate ⁊ cognite p̃ capitis diminutionẽ nõ tolluntur, ſʒ deferende ſic. vt C. vñ liberi. vlti. l. Sed ⁊ deferẽde impediunt̃ p̃ minimã capitis diminutionẽ q̃ p̃batur. ſ. q. mo. tu. fi. i §. finit̃. vbi dicit̃ q̃ p̃ minimã capitis diminutionẽ finit̃ tutela ergo fuerat intẽtata. Et ſi queras q̃ eſt cã diuerſitatis tutele ⁊ hereditatis ratio eſt i p̃rõptu. nã hereditas vnico actu implet̃ ſeu agnoſcit̃, ita q̃ actus futur⁹ nõ eſt neceſſari⁹: tutela nõ impletur vno actu, ſʒ ſucceſſiue. nã ſicut hodie gerit quis tutelaʒ ⁊ cras etiã geret ſic deinceps.
4 ergo ſi ea nõdũ finita, geret donec finiat̃ a ſummo gñale †. Nũc multa impediũt incipienda, q̃ non impediunt iam cõſummata. vt. ff. de mino. l. Aemilius. ff. ex quib. cau. i poſ. ea apud iul. Sʒ tutela cũ adimpleat̃ ſucceſſiue ñ eſt cõſummata, ſʒ cõſummãda eueniat capitis diminutione: futurũ p̃ceſſuʒ impedire poterit. ſʒ hereditate iam adita impedire nõ poterit, q̃ nihil eſt ibi futurum quod p̃ capitis diminutionẽ valeat impediri. Pone q̃rit̃ quare cõiuncti deſcendunt ad hereditatem. ff. de libe. ⁊ poſth. l. in ſuis ⁊ q̃ritur ius dedit tm̃ poteſtatẽ patri qd̃ poſſit exhr̃dare filios, relicta quarta, ⁊ dic qualiter eſſe patris reſeruetur i filio. Dicit litera, eſt ⁊ alia tutela gl. exponit. id eſt alio noĩe vocata. Sed certe meli⁹ diceret, ſi diceret alia rõne vocata cũ hic ſit penit⁹ diuerſa a precedẽti, ⁊ alia ratione inuẽta ſeu introducta. nã prima ex verbis ⁊ mẽte ſenatuſconſulti Tertul. data ẽ, iſta nec ex mẽte, nec ex verbis: vt infra videbis: ergo nõ eſt exponẽdũ, eſt ⁊ alia tutela id eſt alio noĩe vocata: q̃ ſic inuenit, ⁊ eẽt alia tutela cũ precedenti, ſed nomina eſſent ſynonima, q̃ nõ eſt verũ. Seq̃t in litera Uel deinceps impuberes manumiſerit. Sed ſi eſſent puberes. nunq̃d eſſet eorũ curator legitim⁹: Reſpõdeo, non,
5 † Nam iure non inueniuntur niſi due perſone qui habent curatores legitimos, ſcʒ prodigus ⁊ furioſus, vt j. de cu. fu. §. furioſus eſt, de epi. audi. de curationib⁹. Et ſic dico qd̃ cũ iſti nõ ſint de illis p̃ſonis nõ habebũt patrẽ legitimũ curatorẽ. Sed ꝯ eſt authen. ſecunda qui obli. ſe. perhi. §. j. ſed dic qd̃ ibi loquit̃ extẽſiue de curatore, hic loquitur proprie de procuratore.

De fiduciaria tutela. Rub.

1 Tutelam fiduciariam fratris impuberis q̃ñ debeat habere frater pubes.
2 Tutela liberti vñ habuerit originẽ, ⁊ qua ratiõe fuit ĩtroducta.
3 Tutela fiduciaria fratris qua ratione fuit inuenta.

Quo defuncto. Si liberi eius virilis ſex⁹ extitẽt. Hic ergo vides q̃ frater eſt tutor fiduciari⁹ fratris vel ſororis impuberis mortuo patre cõi. Uerum eſt, dicit gl. etiã ſi tam impubes quã frater pubes ſemp̃ manſiſſent i poteſtate pr̃is cõ-
1 munis tp̃e mortis. † Nã ſemp frater pubes habebit tutelaʒ fiduciariã fratris impuberis. allegat. l. que nihil facit. ad hoc habes. ſ. q. mo. ius. pa. po. ſol. §. j. ſ. de tutel. §. permiſſum. idẽ dt gl. ⁊ ſi emãcipat⁹ eſſet. certe gl. ibi dt q̃ hoc caſu ſi eſſet emãcipat⁹ iſte frater pubes tp̃e mortis patris cõmunis haberet tutelaʒ legitimã fratris ſui. Hec dicit gl. C. d legi. tutel. l. quarta ⁊ ꝯtrariũ innuit hic quod iſte etiam hoc caſu eſſet fiduciarius: vnde dicas quod ſi ſemp̃ fuiſſent in poteſtate patris cõmunis frater pubes ⁊ frater impubes, frater maior habebit tutelã legitimã fratris ſui impuberis nõ fiduciariã. quod probat ſic: Conſtat q̃ ipſe ſit proximior agnatus, ergo dicem⁹ eum legitimum eſſe tutorẽ fratris ſui ĩpuberis ex mẽte ⁊ verbis, cũ eã deferat legitimã tutelã proximioribus agnatis. ſ. de legati. agnat. tut. §. j. primo reſpõ. ⁊ q̃ frater poſſit eſſe tutor legitim⁹ fratris ſui habes C. d excep. l. aduerſus. gl. inducit hic legẽ illã p̃ ꝯtria: ſed dʒ dici qd̃ ibi mãſit i poteſtate, hic nõ, vt. j. de ſucceſſ. lib. primo rñ. ⁊ j. de legit. a-
2 gnã. tu. † Et antequã vlterius progrediar, vñ originem traxerit eſt dicendũ q̃ fuit reperta in illa lege. xij. tabu. nam ĩ ea cauebat̃ quod patronus vocetur ad hereditatem liberti. Iſta ergo rõne q̃ vocabatur ad hereditatem, voluerũt iuriſconſulti q̃ deferret̃ ei tutela liberti. Iſta ergo ratiõe q̃ vocabat̃ ad hereditatẽ ptʒ, vñ habuit originẽ tutela liberti: ergo patet vñ habuit originẽ, vel qua rõne fuerit introducta: pp̃ hoc enim dicitur magis legitima quam ea que defertur parentibus. ⁊ iõ dt ſupra de legib. agna tut. dt litera ex eadeʒ. l. ⁊c. ⁊ j. de leg. pat. tut. Dicit litera exemplo patronorũ. nam iſta que defert̃ patronis fuit rõ tutele delate parentibus. nam cũ iuriſconſulti viderũt qd̃ ſenatuſcõſultum vocabant patrem ad hereditatẽ filij impuberis quẽ emãcipauerat, viſum fuit eis, ⁊ merito, vt ei deferret tutelã legitimã que vocat̃ legitima parẽtum tutela: ⁊ iſta min⁹ legitima eſt quã precedẽs, vt iſta p̃bantur. ff. ad Tertullianũ. l. ſecunda. §. obijci-
3 tur. † Fiduciaria aũt tutela fratris inuẽta eſt: q̃ cũ iuriſcõſulti viderũt quod fratres nõ vocabantur ad ſucceſſionẽ pr̃is emancipati aliquo de iure ciuili, nec oculũ habebant ad ius pretoriũ, p̃ hoc haberet frater bonorũ poſſeſſioneʒ. vnde cognati i bonis fratris emancipati nõ reperrieũt cauſaʒ aliquã cur deferret̃ ſi-

bi tutela legitima fratris ſui:ſed ipſi conſiderãtes ꝙ debet ma
xima eſſe dilectio inter fratrem ⁊ fratrẽ.⁊ ex iſta dilectione cõ
iecturãtes fiduciam de fratre,confidentes ei,detulerunt fratris
emancipati tutelam que fiduciaria appellatur vt in iſto titulo.

1 ☞ Heres ⁊ defunctus idem ſunt.
Pater ⁊ filius cenſentur eadem perſona.
2 Titulus de fiduciaria tutela non hodie correctus.
3 Frater an ſit legitimus tutor fratris.

Atqui. Hic opponit i patre fili⁹ patroni patrono mor
tuo q erat legitim⁹ filij ſui impuberis emãcipa
ti nõ hȝ eandem legitimã tutelam fratris ſui quã pater habebat
ſed hȝ fiduciariam. Ad hoc imperator bene reſpondet ibi,qm̃
1 filius ⁊c. † Sed pone queſtionẽ:quare filius idemq; pater patre
ſuo mortuo q erat legitimus tutor nepotis ſui impuberis emã
cipati,nõ eſt legitimus tutor filij ſui.nã eodẽ mõ ſi nõ eſſet emã
cipatus iſte nepos ab auo,eſſet recaſurus in poteſtatem filij ſui
eiuſdẽq; pr̃is eodẽ iure ⁊ eodẽ modo quo erat i poteſtate aui ſui
ergo eodẽ iure dȝ habere tutelam filij ſui, ſicut hȝ tutelã liberti
filius patroni mortuo patrono ⁊ legitimã ſicut ⁊ patronus:q2
⁊ ſi libert⁹ nõ fuiſſet manumiſſus,eãdẽ poteſtatẽ haberet filius
patroni in eo,qualem habebat patronus:ergo eadẽ rõne retẽta
dicerẽ,quod ſicut auus legitimam tutelam hȝ nepotis impube
ris emãcipati,ita filius ideq; pater patre mortuo tutelã legiti
mam quam ⁊ pater:q2 ſi nepos non fuiſſet emancipatus ab auo
eodẽ modo recaſurus erat i poteſtate filij eiuſdemq; pr̃is auo
mortuo ſicut erat i poteſtate aui auo viuente. Hic dicit i gl. dñs
Azo quod nõ eſt ſimile de patrono ⁊ d eius filio reſpectu tutele
nepotis.nã quid dicitur quod libertus ſi nõ fuiſſet manumiſſus
a patrono mortuo eſſet in poteſtate filij patroni ſicut erat i po
teſtate patroni:verũ eſt qd̃ br̃s eſt,⁊ filius heres ⁊ defunct⁹ idẽ
ſunt.ergo bñ infertur ꝙ patroni fili⁹ patrono mortuo poteſtatẽ
haberet in liberto:ſi nõ fuiſſet manumiſſus,eãdẽ quã ⁊ patron⁹
habebat,⁊ hoc iure hereditario,nõ iure proprio tutelã hȝ eo fa
cto liberto.quam patron⁹ habebat in caſu ꝓpoſito,etiã ſi dicat
quod auo mortuo nepos ſuus nondum emancipat⁹ recaſur⁹ ſit
in filij patriſque ſui poteſtatẽ:⁊ ſic eãdẽ poteſtatem hȝ pater in
eum.quam habebat auus:eam tamen non hȝ iure hereditario,
ſed iure proprio.data quod filius idemque nunquã eſſet heres
patris ſui ſcilicet aui.tamen filium ſuum eundemque nepotẽ in
poteſtate ſua hȝ,vnde multa hȝ filius ratione qua filius,lȝ nõ ſit
hr̃s patris,vt ff.fami.er.ſi marit⁹.i fi.ergo iſtã poteſtatẽ hȝ iu
re ſuo proprio,vt.ff.fami.erc.ſi maritus.ſi ergo iure ſuo ꝓprio
hȝ ergo quantũ ad hoc nulla eſt vnitas vel identitas inter eũ ⁊
patrẽ ſuũ:nõ eſt igit ratio quare dicamus auo mortuo filiũ aui
eundemque patrẽ nepotis habere eandem tutelã ſcilicet ipſi⁹
nepotis,quã habebat ⁊ auus cũ aui patrui nõ repreſentet i po
teſtate nepotis filij q2 ſui quã haberet auo mortuo,ſi nepos nõ
dũ fuiſſet emancipatus ab auo,⁊ ſic ceſſat hic vnitas q̃ reperit
in caſu de patrono ⁊ filio ei⁹ reſpectu liberti,ſi nondũ fuiſſet ma
numiſſus:quare dñs Azo,qd̃ iſti caſus nõ ſunt ſimiles,⁊ ꝓpter
2 hoc i caſu iſto nõ hȝ locum legitima tutela ſed fiduciaria. † Sȝ
opponitur,nam ſicut idem ſunt heres ⁊ defunct⁹ ita idẽ ſunt pa
ter ⁊ filius,cũ ſit eadem perſona,vt C.d impu.⁊ ali.ſubſti. l.vlt.
Reſpõdeo etſi pater ⁊ filius quod ad quedam ſint eadẽ pſona,
tñ non ſequitur quod ſi filius habebat aliquid nõ habẽs cauſaȝ
a patre,quod illud ſit idem ⁊ eodem modo habeat quo ⁊ pater
3 habuit,imo diuerſum ⁊ diuerſo modo. In fine huius tituli † eſt
ſciẽdũ ꝙ quidã hic voluerũt dicere ꝙ iſte titulus ⁊ precedẽs eſt
correct⁹:ſ, de pſenti ꝓbo quod nõ eſt correctus.nã,vt dixi,pr̃
vocatur ad tutelã filij legitimã per rationeȝ ſenatuſcõſulti Ter
tuliam. Et eſt rõ vt vidiſtis.nam per illud ſenatuſconſultũ voca
bat pater ad hereditatem filij ⁊ ideo merito ſtatutũ fuit ab illo
ſenatuſcõſulto,quod vocaret ad onus ſcilicet ad tutelã ipſi⁹.ſȝ
hodie nihil immutatũ eſt,niſi hoc quod olim qñ quis emãcipa
bat filiũ.reſeruabat ſibi ius ſuccedendi:ſed hodie ſiue reſeruet,
ſiue nõ,intelligit reſeruatũ.ergo apparet ꝙ hodie eſt neceſſaria
legitima parentum tutela.nã cũ hodie ſic ⁊ olim vocent patres
ad ſucceſſionem filiorũ,ergo ⁊ ad tutelam,⁊ quod ita ſit,ꝙ nihil
aliud ſit mutatũ ꝑ ius nouũ,habes infra de legi.ſuc.§.vltimo ⁊
ff.ad Tertu.l.ſcd̃a.§.obeunt. Item dico qd̃ iſte titul⁹ nõ eſt cor
rectus neq; per lege.xij.tab.neque per conſtitu.nouã que eſt in
authen.de here.que ab inteſta.defe.§.ex his.⁊ ad arg.eorũ q di
cũt iſtũ titulũ eſſe correctũ,reſpondeo quod etiam hodie frater
eſt legitimus tutor fratris ſui impuberis.nã ex duodecim tabu
larũ defert tutelã omnibus agnatis,ſȝ quamuis iure iſto ꝑ emã
cipationẽ tollat agnatio,tñ iure nouiſſimo emancipat⁹ in nullo
differret ab eo q ſemꝑ fuit in poteſtate:ergo debẽt ipſi cũ l.duo
decim tabu.differat oĩbus agnatis,⁊ emãcipationis obſtaculũ
tollatur per ius nouiſſimũ,ꝙ pr̃ ſit tutor legitim⁹ ex l.duode.
cim tabu.filij ſui impuberis emãcipati. Ad quod reſpõdeo qd̃
cũ.l.duodecim tabu.dixit deferri tutelã ꝓximiorib⁹ agnatis,⁊
emãcipatus ꝓ agnato reputet,nõ tñ.l.antique.prima l.duode.
cim tabularum attribut.eſt.ꝙ ſic probatur.pone.qdam habet
filium in poteſtate.planũ eſt ꝙ per legem filius d̃bet ſuccedere.
pone ꝙ capt⁹ ſit pater ab hoſtib⁹.hec lex Cornelia fingit ipſum
eſſe mortuũ prima hora captiuitatis,⁊ hoc eſt dicere ꝙ fingit cũ
mortuũ liberum:nã niſi hoc fingeret.⁊ capt⁹ penes hoſtes dece
deret nõ poſſet hr̃s eſſe:q2 ſeru⁹. Fingit ergo.l. Cornelia ipſum
mortuũ eſſe liberum:dicemuſne hoc caſu filiũ ſuccedere ꝑ legẽ
aliã que vult vt fili⁹ ſi hr̃s patris liberati,an dicemus ipſum ſuc
cedere ꝑ fictionẽ legis Corne.q̃ remouet obſtaculũ ſeruitutis:
⁊ eſt dicendũ ꝙ legi Cornelie aſcribatur,non legi aliĳ. Sic dice
mus caſu ꝓpoſito q2 licet.l.duodecim tab.d̃ferat tutelam ⁊ iu
iſtud agnatis,cũ emancipatus ei non eſſet agnatus lȝ pro agna
to habeatur per ius nouiſſimum,nõ eſt aſſentiẽdũ legi antique
duodecim tab.ſȝ cõmuni nouiſſime q̃ remouet obſtaculũ eman
cipationis:ergo apparet ꝑ p̃dicta ꝙ frater maior nõ erit tutor
legitim⁹ fratris impuberis emãcipati:q2 tutela legitima ꝑ le
gem duodecim tab.d̃fertur ſi ꝑ legem illam defert ei,vt proba
tũ eſt,hoc proba.ar.l.ff.de vulg.⁊ pupi.ſub.l.lex ex cer.ff.d bo.
poſſ.l.tria.§.eius.⁊ ꝙ nec ꝑ cõſtitutionẽ nouã in auth.de hered.
ab inteſt.d.§.Ex his corrigit iſte titulus.ego ꝓbo nam titulus
iſte defert tutelam agnatis ⁊ cognatis,⁊ ſic loquitur generaliter
⁊ iõ non videtur ſe referre ad iſtum ſpecialẽ tractatũ.arg.legis
qua cauetur ꝙ vbi porrigit generalis clauſula,non videt ſe re
ferre ad ea de quib⁹ ſpecialit eſt tractatũ vt.ff.de verborũ obli
gationib⁹ doli clauſula.ff.de penis ſacro.legum. Unde dicẽdũ
ꝙ ſalua reuerẽtia cõtradicẽtiũ ꝙ iſte titulus neceſſarius eſt,ſed
ſi nõ eſſet poſitus,bñ dico ꝙ non eſſet neceſſarium vt non pone
neretur cũ ſatis eſſet prouiſum per conſtitutionem predictam.
Sciendũ ꝙ tutela agnatorũ ex verbis legis.xij.tab.inducitur,
q2 nominatim vt.s.de le.agna.ſucceſſ.⁊.ff.eod.l.prima. Jt ex
ratione q2 ad ſucceſſionem vocat.j.de leh.agna.ſuc.l.ſed tutela
patronorum non inducitur ex verbis q2 nõ nominatim.s.de le.
patro.tu.ſȝ ex ratione ſic quã de ſuc.ſui. Reſpõ.eſt alias q̃ valet
ex verbis duodecim tabul.neq̃ ex mẽte q2.l.xij.tab.nõ vocat ad
ſucceſſ.filij emãcipati patrẽ, lȝ lex alia ciuilis vocet,ſcȝ ſenatuſ.
cõ.Tertu.ff.ad ſenatuſcõ.Tertu.l.ij.§.obĳcitur, vñ in legitimis
d2 tam legitima quam patronorum fiduciaria.nullo mõ dicitur
legitima q2 nulla.l.ciuilis.nec.l.xij.tab.nec alia ciuili vocabat
frater ad ſucceſſionẽ emãcipati,lȝ hodie ſic.vt.C.de here.l.vlt.
§.ſȝ nec.⁊ eſt d leg.tuto.l.quarta vñ poſſet dici legitĩa ex illa l.ſȝ
nec ex.l.duodecim tab.

De Attiliano tutore. Rub.

1 ☞ Tutele teſtamentarie quãdo locus ſit ⁊ quando expiret tu
tela datiua.⁊ deſinat eſſe tutor qui datus eſt a iudice.
2 Conditio que ex neceſſitate intelligitur ſi exprimat nõ facit cõ
ditionale legatũ.
3 Judex qui aliorum facta complet ⁊ corrigit,dȝ eſſe cõpletus ⁊
irreprehenſibilis.

Si cui nullus. Dicit litera ⁊ maio
rẽ partẽ tribunorũ.
⁊ exponit glo.ſ.ibi de duobus:q2 tantum erant
tres tribuni,⁊ duo ſũt maior pars triũ.allegãt
ad hoc l.C.de offi.preto.l.ij.ſed lex illa loquit
de numero pretorũ q erãt tres,⁊ iõ duo erant
maior pars:ſed nos loquimur de numero tribunorũ plebis.ꝗ
ꝙ lex illa nihil facit ad expoſitionẽ iſtã,cũ nõ ſeqt,duo ſunt ma
ior pars i numero pretorũ,ergo duo ſunt maior pars i numero
tribunorũ,ſeqtur. His legib.tutor dari potuit.⁊ hic dat gl.
itelligas gl.ſic ꝙ oẽs vere dãtur i his dub⁹ caſib.q litera lo
gũtur,ſed nõ ex illis legib⁹ Attilia,Julia,Titia,q2 receſſum eſt
ab eis,ſed l.alia hic allegata.ff.de teſta.tut.l.ſi qs ſub cõdi.ſeu
1 ver.q finebat ⁊c.ſi cõditio exiſteret aut dies veniret. † ⁊ iõ dt gl.
ꝙ hic datur tutor a iudice tacite ſub cõditione,poſſet dici tutor
vt habuim⁹.s.eodẽ titu.§.licet in teſtamento.⁊ ſic ſecundũ glo.
poſſet hic notari,expreſſa nocẽt,nõ expſſa nõ nocẽt.ſȝ certe ego
dico qd̃ illud notabile nõ põt extrahi.q2 ego dicerẽ quod ſi non
expreſſiſſet iudex conditionem,tutor qui eſt i teſtamento datus
interim ea pendente a iudice intelligitur eſſe datus quouſq; cõ
ditioĩ teſtamẽto adiecta extiterit:q2 ea extante loc⁹ eſt teſtamẽ
tarie tutele.⁊ ꝑ cõſequẽs expirat tutela datiua.⁊ deſinit eſſe tu
tor q dat⁹ eſt a iudice,vt vidiſtis ſupra proxi.i pn̄.ti.ſuꝑ voca
bulo illo ſi nullus,ergo hic vides ꝙ neceſſari⁹ facit hãc cõditionẽ
intelli